

Št. dok.	010-2/2023-126
Različica:	5.0
Organ odobritve:	Uprava, KPMM
Datum odobritve:	22. 12. 2023
Veljavnost od:	1. 1. 2024
OE – skrbnik:	Oddelek za zavarovanje kreditov in investicij
OE – sodelujoče:	/

POLITIKA TRAJNOSTNEGA ZAVAROVANJA

KAZALO

I. SPLOŠNE DOLOČBE	2
Področje urejanja	2
Za vse zavarovalne posle pa velja uporaba poglavja IV Pravila izvajanja ocenjevanja okoljskih, družbenih in upravljalških dejavnikov te Politike, ki se nanaša na izračune ocenjevanja dejavnikov ESG.	2
Definicije pojmov	2
Načela in cilji politike glede na veljavno regulativo	5
II. POSTOPEK OCENE VPLIVOV IZVOZNIH TRANSAKCIJ NA OKOLJE IN DRUŽBO	5
Pregled predložene dokumentacije.....	5
Klasifikacija izvoznih poslov	6
III. PRESOJA VPLIVOV NA OKOLJE IN DRUŽBO	6
Splošno	6
Stroški	7
Obseg ocenjevanja vplivov	7
Okoljevarstveni standardi	8
Ovrednotenje, odločanje in spremljava.....	9
Izmenjava in objava informacij	9
Poročanje in nadzor OECD Priporočila	10
IV. PRAVILA IZVAJANJA OCENJEVANJA OKOLJSKIH, DRUŽBENIH IN UPRAVLJALSKIH DEJAVNIKOV .	11
Splošno	11
Pregled zahtevkov za zavarovanje in dokumentacije	11
Obseg in podlage presoje glede na klasifikacijo izvoznih poslov	11
Uporaba podlag presoje dejavnikov ESG tveganj	12
Presoja in odločanje.....	12
Poslovni model, doseganje strateških ciljev in nadaljnji razvoj področja trajnostnega zavarovanja	13
Informiranje o dejavnikih ESG tveganj in ozaveščanje o pomenu kulture njihovega spremljanja	14
Poročanje.....	14
V. KONČNE DOLOČBE	14
Končne določbe	14
Skrbnik politike	14
Veljavnost politike.....	15
Dodatki in priloge	15

Politika trajnostnega zavarovanja

I. SPLOŠNE DOLOČBE

Področje urejanja

1. člen

SID banka kot osrednja slovenska spodbujevalno-razvojna finančna institucija razvija in izvaja finančnemu trgu dopolnilne dolgoročne finančne storitve in tako spodbuja konkurenčnost gospodarstva, odpiranje novih delovnih mest ter trajnostni razvoj Slovenije.

Eno od temeljnih načel njenega poslovanja je podpora projektom, pri katerih je poudarek na varovanju okolja, snovni in energetski učinkovitosti. Pri tem spodbuja ukrepe za varstvo narave, preprečevanje nastajanja in zmanjševanja količine odpadkov ter ustreznega ravnanja z odpadki, ustrezno rabo naravnih dobrin, pospeševanje naložb v infrastrukturo varstva okolja, izrabo obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije.

S Politiko trajnostnega zavarovanja (**Politika**) SID banka sledi tem načelom in spodbuja in spremlja ustrezne ukrepe.

SID banka ocenjuje vplive posameznih izvoznih poslov na okolje in družbo v skladu z OECD Priporočilom kot je opredeljeno v naslednjem členu. OECD Priporočilo je osnova za vodenje postopka ocene okoljskih tveganj pri posameznih izvoznih kreditnih agencijah (v nadaljevanju: **IKA**), nanaša pa se na uradno podprte izvozne kredite z odplačilno dobo dve leti ali več. OECD Priporočilo ni pravno zavezujoče, vendar ga države članice upoštevajo, ker predstavlja njihovo politično voljo. Pričakuje se, da ga bodo postopoma implementirale v lastne politike poslovanja oz. interne akte.

EU je podpisnica OECD Sporazuma, ki ureja uradno podprte izvozne kredite, Republika Slovenija pa je njena polnopravna članica, posledično je tudi SID banka kot IKA države članice EU (Slovenije) v okviru uradne podpore izvoznim kreditom posredno moralno zavezana spoštovati OECD Priporočilo. Zato SID banka uporablja interno pripravljeno Politiko, ki povzema in sledi smernicam OECD Priporočila, jo pa tudi nadgrajuje z metodiko ugotavljanja sprejemljivosti zavarovalnih poslov z vidika izračunov ESG.

Politika, ki povzema OECD Priporočilo, se uporablja pri vseh vrstah uradno podprtih izvoznih kreditov za izvoz kapitalnih dobrin in/ ali storitev (z izjemo izvoza vojaške opreme in kmetijskih surovin oz. kmetijskih dobrin) z rokom odplačila dve leti ali več (t.i. odplačilna doba). Ne uporablja pa se pri zavarovanju in pozavarovanju kratkoročnih izvoznih terjatev.

V primeru ostalih zavarovalnih storitev SID banke se Politika uporablja, kadar so kumulativno izpolnjeni naslednji pogoji:

- da je zavarovalna doba enaka ali presega dve leti;
- da zavarovalna vsota ob vložitvi zahtevka za zavarovanje znaša najmanj 10.000.000,00 SDR;
- da gre za projekt, ki bi ga bilo v skladu s 5. členom Politike razvrstiti v kategorijo A.

Za vse zavarovalne posle pa velja uporaba poglavja IV Pravila izvajanja ocenjevanja okoljskih, družbenih in upravljalških dejavnikov te Politike, ki se nanaša na izračune ocenjevanja dejavnikov ESG.

Definicije pojmov

2. člen

V tej politiki imajo izrazi naslednji pomen:

- »**Bistven prispevek**« gospodarske dejavnosti velja, kadar takšna dejavnost bistveno prispeva k blažitvi podnebnih sprememb z bistvenim prispevkom k stabilizaciji koncentracij toplogrednih plinov v ozračju na ravni, ki preprečuje nevarne antropogene motnje podnebnega sistema v skladu z dolgoročnim temperaturnim ciljem

Pariškega sporazuma¹ z opustitvijo ali zmanjšanjem emisij toplogrednih plinov ali večjim odstranjevanjem toplogrednih plinov²;

- »**Dejavniki trajnosti**« predstavljajo okoljske in socialne zadeve ter zadeve v zvezi z zaposlenimi, spoštovanjem človekovih pravic, bojem proti korupciji in proti podkupovanju³;
- »**Družbeni dejavniki**« vključujejo odnose podjetja z ljudmi in ustanovami v okoljih, kjer deluje, kakor tudi vpliv projekta, ki ga podjetje izvaja v nekem okolju; družbeni dejavniki vključujejo ugled podjetja (izvajalca projekta, izvoznika), delovna razmerja, raznolikost, vključenost in druge vidike;
- »**Družbeno - socialni vplivi**« so vplivi projekta na lokalno skupnost, ki jo predmetni projekt neposredno zadeva in vplivi na ljudi, ki so vključeni v izgradnjo ter samo operativno delovanje projekta. Obsegajo relevantne škodljive vplive projekta na človekove pravice (kršitev človekovih pravic);
- »**Družbeno - socialni riziki**« predstavljajo verjetnost nastanka takšnih vplivov in njihove posledice;
- »**EHS smernice**«⁴ se nanašajo na Smernice Svetovne banke v zvezi z okoljem, zdravjem in varnostjo⁵; gre za tehnično referenčne dokumente z določenimi standardi izvedbe ter ukrepe, ki so običajno sprejemljivi za Skupino Svetovne banke in za katere Skupina Svetovne banke na splošno ocenjuje, da jih je mogoče realizirati pri novih projektih z razumnimi stroški z obstoječo tehnologijo;
- »**ESG dejavniki**« predstavljajo skupno poimenovanje za Okoljske, Družbene in Upravljalne dejavnike;
- »**ESG vprašalnik**« je vsakokratno veljavni seznam kriterijev za oceno tveganj ESG dejavnikov SID banke;
- »**EU Taksonomija**« je »zelen« klasifikacijski sistem, ki prevaja podnebne in okoljske cilje EU v merila za posamezne gospodarske dejavnosti za naložbene namene. Kot zelene ali »okoljsko trajnostne« priznava gospodarske dejavnosti, ki znatno prispevajo k vsaj enemu od podnebnih in okoljskih ciljev EU, hkrati pa ne škodijo nobenemu od teh ciljev in izpolnjujejo Minimalne varovalke na področju človekovih pravic⁶;
- »**Glavne nadnacionalne finančne institucije**« so »African Development Bank«, »Asian Development Bank«, »European Bank for Reconstruction and Development«, »European Investment Bank«, »Inter-American Development Bank«, »International Bank for Reconstruction and Development«, IFC in »Multilateral Investment Guarantee Agency« in morebitne druge institucije, opredeljene v »OECD multilateral and regional institution risk classification«;
- »**Glavni škodljivi vplivi**« so vplivi, ki bistveno škodujejo Dejavnikom trajnosti⁷;
- »**Izvedbeni standardi IFC**«⁸ se nanašajo na naslednje standarde uspešnosti International Financial Corporation (v nadaljevanju: IFC): »Assessment and Management of Environmental and Social Risks and Impacts (PS1)«, »Labor and Working Conditions (PS2)«, »Resource Efficiency and Pollution Prevention (PS3)«, »Community Health, Safety, and Security (PS4)«, »Land Acquisition and Involuntary Resettlement (PS5)«, »Biodiversity Conservation and Sustainable Management of Living Natural Resources (PS6)«, »Indigenous Peoples (PS7)« in »Cultural Heritage (PS8)«;
- »**Izvozni krediti**« – izvozni posli in investicije, za katere velja ta Politika;
- »**Končna zaveza**« nastane za SID banko za posamezno ali več izvozno kreditnih transakcij takrat, ko se zaveže k natančnim in popolnim finančnim oz. zavarovalnim pogojem, bodisi prek vzajemnega sporazuma ali enostranskega akta (sklenitev police ali izdaja obljube). Izključno za namen predhodnega (ex ante) razkritja v smislu določb v 13. členu Politike se za dan izdaje končne zaveze šteje dan zadnje odločitve pristojnega organa;
- »**Minimalne varovalke na področju človekovih pravic**« (»minimum social safeguards«) so kriteriji, ki jih kot minimalne opredeljujejo OECD Smernice za multinacionalne družbe⁹ in Smernice na področju poslovanja in človekovih pravic ZN¹⁰;
- »**Nebistveno škodovanje (DNSH)**«¹¹ gospodarske dejavnosti predstavlja pogoj, ki ga gospodarska dejavnost izpolnjuje, kadar ne ovira ali negativno vpliva na doseganje okoljskih ciljev, ki jih opredeljuje EU Taksonomija;

¹ Okvirna konvencija Združenih narodov o spremembi podnebja, [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:22016A1019\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:22016A1019(01)).

² V skladu z EU Taksonomijo imajo dejavnosti Bistven prispevek kadar: (i) imajo majhen vpliv na okolje in lahko nadomestijo dejavnosti z velikim vplivom (npr. obnovljivi viri energije), (ii) zmanjšujejo vpliv drugih dejavnosti (npr. čiščenje odpadne vode), ali (iii) pozitivno prispevajo k okolju (npr. obnova mokrišč).

³ Uredba (EU) 2019/2088 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o razkritjih, povezanih s trajnostjo, v sektorju finančnih storitev.

⁴ »EHS Guidelines – glej tudi spodnjo opombo«

⁵ »World Bank Group Environmental, Health and Safety Guidelines« - presoja vplivov na okolje; življenjska okolja, zatiranje škodljivcev; avtohtona ljudstva; kulturna dediščina; prisilno preseljevanje; gozdovi; varnost jezo; mednarodne vodne poti, sporna območja. Poleg teh splošnih smernic obstaja še 61 posebnih smernic za 8 industrijskih sektorjev.

⁶ EU Taksonomija se v času priprave te politike še nadgrajuje v delu štirih od šestih okoljskih ciljev, v pripravi pa je tudi Socialna taksonomija.

⁷ Uredba (EU) 2019/2088 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o razkritjih, povezanih s trajnostjo, v sektorju finančnih storitev.

⁸ »IFC Performance Standards« - sistem družbene in okoljevarstvene presoje in upravljanja; pogoji dela; preprečevanje onesnaževanja in zmanjševanja emisij; zdravje, varnost in zaščita skupnosti; pridobivanje zemljišč in prisilno preseljevanje; ohranjanje biotske raznovrstnosti in trajnostno upravljanje z naravnimi viri; avtohtona ljudstva, kulturna dediščina.

⁹ »OECD Guidelines for Multinational Enterprises on Responsible Business Conduct« (zadnja verzija: 8. 6. 2023).

¹⁰ »UN Guiding Principles on Business and Human Rights«.

¹¹ DNSH = »Do no significant harm«.

- **"Občutljiva območja"** vključujejo nacionalne parke in druga zavarovana območja, ki jih opredeljuje nacionalno ali mednarodno pravo ter druge občutljive lokacije mednarodnega, nacionalnega ali regionalnega pomena, kot so mokrišča, gozdovi z visoko stopnjo biotske raznovrstnosti, območja arheološkega ali kulturnega pomena ter področja s pomenom za avtohtona ljudstva ali druge ranljive skupine;
- **»Obstoječe dejavnosti«** izraz se uporablja v povezavi z vlogami/ zahtevki za izvoz kapitalnih dobrin in/ ali storitev na določeno lokacijo, na kateri že poteka poslovna aktivnost, ki zaradi novega zahtevka ne bo imela nobenih sprememb v dejavnosti ali obsegu;
- **»Politika«** pomeni Politiko trajnostnega zavarovanja SID banke;
- **»OECD Priporočilo«** - OECD Priporočilo Sveta glede splošnih pristopov pri uradno podprtih izvoznih kreditih¹²;
- **»OECD Sporazum«** pomeni dogovor o pravilih na področju uradno podprtih izvoznih kreditov¹³;
- **»Okoljski dejavniki«** predstavljajo vplive podjetja ali projekta na okolje. Merila okoljskih dejavnikov lahko med drugim vključujejo tudi energijo in druge vire, ki jih porabi podjetje v proizvodnem procesu ter odpadke, ki jih pri tem proizvede, vključno s posledicami za živa bitja iz tega naslova ter emisijami ogljika in vplivi na podnebne spremembe;
- **»Okoljski riziki«** predstavljajo verjetnost nastanka takšnih vplivov in njihove posledice;
- **»Okoljski vplivi«** so vplivi projekta na okolje kot posledica izgradnje ali delovanja projekta;
- **»Omogočitvene dejavnosti«** so v skladu z EU Taksonomijo dejavnosti, ki neposredno omogočajo drugim dejavnostim, da znatno prispevajo k enemu ali več okoljskim ciljem¹⁴;
- **»Podnebno kritične dejavnosti« (CPRS)¹⁵**, so opredeljene kot gospodarske dejavnosti na katere bi lahko neobvladovan prehod pozitivno ali negativno vplival, vključno z možnostjo, da postanejo „nasedla sredstva“. CPRS vključujejo dejavnosti povezane s fosilnimi gorivi (NACE: 05, 06, 08.92, 09.10, 19, 35.2, 46.71, 47.3, 49.5), komunalo (NACE: 35.11, 35.12, 35.13), energetske intenzivne dejavnosti (NACE: 07.1, 07.29, 08.9, 08.93, 08.99, 10.2, 10.41, 10.62, 10.81, 10.86, 11.01, 11.02, 11.04, 11.06, 13, 14, 15, 16.29, 17.11, 17.12, 17.24, 20.12, 20.13, 20.14, 20.15, 20.16, 20.17, 20.2, 20.42, 20.53, 20.59, 20.6, 21, 22.1, 23.1, 23.2, 23.3, 23.4, 23.5, 23.7, 23.91, 24.1, 24.2, 24.31, 24.4, 24.51, 24.53, 25.4, 25.7, 25.94, 25.99, 26, 27, 28, 32), zgradbe (NACE: 23.6, 41.1, 41.2, 43.3, 43.9, 55, 68, 71.1), transport (NACE: 29, 30, 33.15, 33.16, 33.17, 42.1, 45, 49.1, 49.2, 49.3, 49.4, 50, 51, 52, 53, 77.1, 77.35) in kmetijstvo (NACE: 01, 02, 03)¹⁶;
- **»Pristopniki«** (»adherents«) – članice in nečlanice OECD, ki uporabljajo oz. izvajajo določbe OECD Priporočila;
- **»Pripadajoči objekti«** so tisti objekti, ki niso sestavni del projekta, vendar ne bi bili zgrajeni ali razširjeni, če projekt ne bi obstajal. Izvedljivost projekta je odvisna od obstoja pripadajočih objektov. Takšni objekti so lahko financirani, v lasti, upravljani, zgrajeni ali delujoči s strani kupca in/ ali pokrovitelja projekta ali ločeno od projekta;
- **»Projekti«** pomenijo vloge/ zahtevke za zavarovanje izvoznih poslov na opredeljene ter določene lokacije, ki so: i) bodisi lokacije kakršnega koli novega komercialnega, industrijskega ali infrastrukturnega projekta, ii) bodisi lokacije kakršnega koli obstoječega projekta, ki se nahaja v fazi takšnih materialnih sprememb, ki lahko privedejo do sprememb z vidika okoljskih in/ ali družbeno – socialnih vplivov; za namene pregledovanja predložene dokumentacije, klasifikacije in revizije mora Projekt vsebovati vse elemente oz. sestavne dele, ki jih imajo relevantni udeleženci projekta bodisi neposredno v lasti, bodisi jih izvajajo ali upravljajo in so fizično ter tehnično vključeni v projekt;
- **»SID banka«** pomeni SID – Slovenska izvozna in razvojna banka, d.d., Ljubljana, poslovanje za račun države;
- **»Skrbni pregled«** je proces, s katerim SID banka opredeli, preuči ter obravnava morebitne okoljske in družbeno – socialne vplive, posledice in tveganja v zvezi z vlogami/ zahtevki za izvozne kredite, kot sestavni del odločanja SID banke in sistema obvladovanja tveganj;
- **»Tranzicijske dejavnosti«** so v skladu z EU Taksonomijo, dejavnosti za katere alternative z nizkimi emisijami ogljika še niso na voljo in imajo ravni emisij toplogrednih plinov, ki ustrezajo najboljšim rezultatom v sektorju ali panogi in obenem izpolnjujejo dva pogoja: (i) ne smejo ovirati razvoja in uvajanja nizkoogljicnih alternativ in (ii) ne smejo povzročati vezave na ogljično intenzivna sredstva glede na njihovo ekonomsko življenjsko dobo;
- **»Upravljalški dejavniki«** vključujejo notranji sistem dela, kontrol in postopkov, ki jih podjetje sprejme za potrebe upravljanja, sprejemanja odločitev, zagotavljanje skladnosti in zadovoljevanje potreb zunanjih deležnikov;
- **»Varnostne politike Svetovne banke«¹⁷** so ukrepi za zaščito naravnega okolja in človekovih pravic, ki so podrobneje opredeljeni v sledečih dokumentih: »Environmental Assessment (OP 4.01)«; »Natural Habitats (OP 4.04)«; »Pest Management (OP 4.09)«; »Indigenous Peoples (OP 4.10)«; »Physical Cultural Resources (OP 4.11)«; »Involuntary Resettlement (OP 4.12)«; »Forests (OP 4.36)«; »Safety of Dams (OP 4.37)«; »International Waterways (OP 7.50)« in »Disputed Areas (OP 7.60)«.

¹² »Recommendation of the Council on Common Approaches for Officially Supported Export Credits and Environmental and Social Due Diligence«, zadnja TAD/ECG(2016)3 z dne 7. 4. 2016.

¹³ »Arrangement on Officially Supported Export Credits« (zadnja verzija: TAD/PG(2023)8, 17. 7. 2023).

¹⁴ Npr. proizvodnja tehnologij za obnovljive vire energije, namestitve opreme za energetske učinkovitost v stavbah, raziskave materialov za močnejšo zaščito pred poplavami ali uporabo pokrovnih rastlin, ki zmanjšajo tveganje poplav za območje, itd..

¹⁵ Battiston, S., Mandel, A., Monasterolo, I., Schütze, F., & Visentin, G. (2017). A Climate stress-test of the financial system. *Nature Climate Change*, 7(4), 283–288. <https://doi.org/doi:10.1038/nclimate3255>.

¹⁶ Podroben seznam podnebno kritičnih dejavnosti je na voljo na: <https://www.finexus.uzh.ch/en/projects/>.

¹⁷ »World Bank Safeguard Policies«.

Načela in cilji politike glede na veljavno regulativo

3. člen

Z oceno vplivov SID banka spodbuja izvoznike k večji prizadevnosti za zaščito okolja in družbe, obenem pa skuša preprečevati izvozne transakcije, ki bi bile lahko sporne ali škodljive z okoljevarstvenih in družbeno – socialnih vidikov. Pri tem ne razkriva konkurenčnega položaja in poslovnih skrivnosti podjetij, obenem pa skrbi za usklajenost politike zavarovanja z mednarodno uveljavljenimi pravili in sporazumi ter s politikami ostalih IKA.

SID banka podpira mednarodna prizadevanja po oblikovanju skupnega pristopa za oceno okoljevarstvenih rizikov in izmenjavo informacij o vplivih izvoznih transakcij na okolje s cilji (skladnimi s cilji OECD Priporočila):

- Podpirati koherentnost med načeli oz. politikami IKA (politike glede uradno podprtih izvoznih kreditov, vprašanj okoljevarstva, klimatskih sprememb ter načela človekovih pravic) in njihovimi zavezami v mednarodnih sporazumih in konvencijah, s skupnim ciljem pospešiti trajnostni razvoj.
- Razvijati skupne procese in postopke za pregled okoljskih in družbeno - socialnih vplivov pri uradno podprtih izvoznih kreditih s ciljem doseganja enakovrednosti ukrepov in postopkov posameznih IKA ter s ciljem zniževanja ovir za mednarodno trgovino oz. izmenjavo.
- Podpirati dobre prakse in redne postopke za ocenjevanje obstoječih in novih projektov ter dejavnosti, ki so predmet koriščenja uradno podprtih izvoznih kreditov s ciljem doseganja visoke ravni okoljevarstvenega ter družbeno – socialnega udejstvovanja, merjeno po ustreznih mednarodnih standardih.
- Povečati učinkovitost postopkov uradnih podpor s prizadevanjem, da bi bilo administrativno breme za vlagatelje vlog/ zahtevkov in IKA sorazmerno s cilji OECD Priporočila.
- Podpirati enake konkurenčne pogoje za uradno podprte izvozne kredite in povečati osveščenost o koristih ter splošno razumevanje OECD Priporočila - tudi med državami, ki niso članice OECD.

Za realizacijo navedenih ciljev si SID banka prizadeva:

- Spodbujati omejevanje oz. preprečevanje negativnih vplivov projektov na okolje in družbo, obenem pa upoštevati okoljevarstvena ter družbeno – socialna tveganja povezana z obstoječimi dejavnostmi. Pri tem je treba upoštevati koristi kakršnihkoli podprtih projektov ali obstoječih dejavnosti, ob tem pa izboljševati splošne postopke za oceno finančnih tveganj.
- Opravljati ustrezne okoljevarstvene in socialno – družbene preglede in ocene za nove projekte in obstoječe dejavnosti kot sestavni del skrbnih pregledov v zvezi z vlogami/ zahtevki za zavarovanje uradno podprtih izvoznih kreditov in drugih izvoznih kreditov v skladu s to Politiko.
- Spodbujati ozaveščenost glede uporabe OECD Smernic za multinacionalke med ustreznimi deležniki, vključenimi v vlogah/ zahtevkih za uradno podprte izvozne kredite kot orodje za odgovorno poslovanje v širšem, globalnem kontekstu.
- Spodbujati varovanje in spoštovanje človekovih pravic, zlasti v primerih, ko jih možni vplivi pri projektih ali obstoječih dejavnostih lahko ogrožajo.
- Povečati transparentnost, predvidljivost in odgovornost med postopkom odločanja s spodbujanjem razkrivanja relevantnih okoljevarstvenih in družbeno – socialnih informacij in pri tem upoštevati relevantne pravne določbe, zaupnost poslovnih podatkov ter ostala vprašanja glede konkurence.
- Nadaljevati pri sodelovanju vzpostavitve organa dobre prakse pri OECD za praktična vprašanja v zvezi z OECD Priporočilom.
- Spodbujati uporabo mednarodnih standardov, ki se omenjajo v OECD Priporočilu ali drugih enakovrednih mednarodnih standardov tudi pri državah, ki niso članice OECD.

II. POSTOPEK OCENE VPLIVOV IZVOZNIH TRANSAKCIJ NA OKOLJE IN DRUŽBO

Pregled predložene dokumentacije

4. člen

SID banka pregleda vse vloge/ zahtevke za zavarovanje izvoznih kreditov in jih glede na ugotovitve razvrsti v posamezne razrede A, B ali C kot je natančneje opredeljeno v 5. členu Politike. Pripravljalci vloge/ zahtevka (izvozniki, posojilodajalci) in pokrovitelji projekta, morajo zagotoviti vse potrebne informacije za izvedbo pregleda. Skrbni pregled je potrebno opraviti čim prej v postopku ocenjevanja tveganj.

Namen pregleda vloge/ zahtevkov je ugotoviti/ identificirati:

- ali so povezani s projekti ali obstoječimi dejavnostmi, kot je opredeljeno v 1. členu Politike,
- ali je izvoz namenjen na občutljiva območja ali v njihovo neposredno bližino,
- ali morda v povezavi s projektom ne obstaja velika verjetnost pojave resnih negativnih učinkov na področju človekovih pravic in
- ali je izvoz zavarovanih kapitalnih dobrin, ki ga zavaruje SID banka, enak ali presega vrednost 10 mio SDR.

SID banka v povezavi s 5. členom Politike v razrede razvrsti in oceni vloge/ zahtevke, ki se nanašajo na:

- vse projekte na občutljivih območjih ali v njihovi neposredni bližini – ne glede na delež udeležbe SID banke v teh projektih,
- vse projekte, katerih vrednost deleža udeležbe SID banke je enaka ali presega 10 mio SDR,
- vse obstoječe dejavnosti in projekte, ne glede na višino udeležbe SID banke, pri katerih je bilo pri pregledu ugotovljeno, da je pri njihovi realizaciji velika verjetnost, da pride do resnih kršitev človekovih pravic.

Pri izvajanju ocen tveganja zahtevkov se upošteva dejavnost, lokacijo in ostale razpoložljive informacije o morebitnih okoljskih in/ ali družbeno – socialnih vplivih. To se izvede pred končno odločitvijo o izdaji zavarovanega kritja.

Za zahtevke v zvezi s projekti, pri katerih je vrednost udeležbe SID banke pod 10 mio SDR in niso na ali blizu občutljivih območij ter za obstoječe dejavnosti, pri katerih je vrednost udeležbe SID banke pod 10 mio SDR, poleg pregleda v skladu z določbami OECD Priporočila, ni potrebno nadaljnje ukrepanje.

Kot vrednost udeležbe SID banke v projektu se upošteva zavarovalna vsota.

Klasifikacija izvoznih poslov

5. člen

Pri vseh poslih, ki zahtevajo podporo SID banke, je potrebno pregledati in identificirati morebitne pozitivne in negativne okoljske in družbeno – socialne vplive. V tem kontekstu:

- potencialni okoljski vplivi lahko vključujejo (vendar niso omejeni na) ustvarjanje pomembnih zračnih emisij, vključno s toplogrednimi emisijami, odpadki, nevarnimi odpadki, odpadnimi vodami, hrupom in vibracijami, veliko potrošnjo naravnih virov in vplivov na ogrožene vrste,
- potencialni družbeno - socialni vplivi lahko vključujejo (vendar niso omejeni na) delo in delovne pogoje, javno zdravje, varnost in zaščito, prisvajanje zemljišč in neprostovoljno preselitev, domorodna/ avtohtona ljudstva, kulturno dediščino, vplive projektov na človekove pravice, vključno s prisilnim delom, otroško delovno silo ter smrtno nevarnimi situacijami pri varnosti in zdravju pri delu.

Izvozni posel, ki je predmet obravnave, lahko SID banka klasificira v eno od naslednjih treh skupin:

- **Skupina A:** projekt je uvrščen v skupino A, če so pri njem predvideni obsežni negativni okoljski ali družbeno – socialni vplivi, ki so raznoliki, nepovratni ali brez primere oz. nepoznani. Posledice vplivov so lahko vidne na širšem območju (ne le na samih objektih, kjer se izvajajo projektna dela). Skupina A v splošnem vključuje projekte povezane z občutljivimi sektorji ali locirane na oz. blizu občutljivih območij. Nazorni primeri projektov, ki spadajo v kategorijo A, so navedeni v Dodatku I.
- **Skupina B:** projekt je uvrščen v skupino B, če je pri njem predviden manjši obseg negativnih okoljskih ali družbeno - socialnih vplivov, kot pri skupini A. Ponavadi je omenjenih vplivov malo in so specifični za posamezna konkretna področja. Malo jih je nepovratnih. Z ustreznimi (razpoložljivimi) ukrepi je mogoče večji del teh škodljivih vplivov zmanjšati, medtem ko manjšega dela vplivov ni mogoče omejiti.
- **Skupina C:** projekt je uvrščen v skupino C, če ima minimalni negativni vpliv oz. nima negativnega (obremenjujočega) vpliva na okolje in družbo.

Pri obravnavi projektov, kjer gre za obnovo, dopolnitev ali podobno spremembo obstoječega stanja na projektu (prenova), se predpostavlja, da takšna prenova pomeni izboljšanje okoljevarstvenih in/ali socialnih okoliščin v primerjavi z obstoječim stanjem. V takih primerih se projekt razvrsti v Skupino C. Pri projektih nad 10 mio SDR je zavarovanec dolžan tudi pri takšnih projektih dostaviti podatke za preverbo skladnosti z veljavnimi okoljevarstvenimi kriteriji.

V okviru razvrščanja projektov mora SID banka zagotoviti koherenten/ skladen pristop (skladen s sistemom razvrščanja) preko poročanja o projektih, skladno z 2. odstavkom 15. člena Politike.

III. PRESOJA VPLIVOV NA OKOLJE IN DRUŽBO

Splošno

6. člen

SID banka izvede skrbni pregled okoljskih in družbeno - socialnih vplivov projektov skladno z mednarodnimi standardi za projekte, določene v 1.-5. odstavku 12. člena Politike. Pri tem mora upoštevati primerjalne analize okoljskih in družbenih - socialnih vplivov projekta v primerjavi z relevantnimi mednarodnimi standardi upoštevanja ukrepov za

preprečitev, zmanjšanje, ublažitev ali odpravo škodljivih vplivov in/ ali izboljšanje okoljskih in družbeno - socialnih okoliščin. Pri tem se upošteva velikost vpletenih deležnikov, okvir njihovega delovanja, naravo in razsežnosti možnih škodljivih vplivov, relevantnih mednarodnih standardov in pomena deleža SID banke v celotnem projektu.

Kadar v povezavi s projektom obstaja možnost pojave resnih negativnih učinkov na področju človekovih pravic, bo morda potrebno dopolniti skrbni pregled tudi s posebnimi skrbnim pregledom na tem področju.

V kolikor podpora SID banke predstavlja le manjšinski (stranski) del projekta oz. je vključena preko pozavarovalnih poslov, sme SID banka upoštevati okoljski in družbeno – socialni skrbni pregled, ki ga je izvedla druga IKA oz. država članica OECD, pomembnejša multilateralna finančna institucija ali razvojna agencija države članice OECD v skladu z OECD Priporočilom.

Stroški

7. člen

Vse stroške v zvezi z okoljevarstveno in socialno presojo vplivov izvoznega posla je dolžan poravnati vlagatelj vloge/ zahtevka oz. potencialni zavarovanec.

Obseg ocenjevanja vplivov

8. člen

Ko se izvaja pregled, SID banka, kjer je to primerno:

- oceni možne okoljske in družbeno - socialne vplive objektov, povezanih s projektom, pri čemer je potrebno upoštevati tudi čas in lokacijo njihove izgradnje ter glede tega izvesti primerjave z ustreznimi mednarodnimi standardi,
- prouči kakršne koli javno objavljene izjave ali poročila z vsebinami, ki so relevantna glede odločitve o izdaji zavarovalnega kritja pri konkretnem projektu.

Pri izvedbi skrbnega pregleda SID banka lahko od deležnikov projekta zahteva vse informacije, za katere meni, da so potrebne, vključno s študijo okoljskih in družbeno – socialnih vplivov (ESIA)¹⁸. Vlagatelj zahtevka je dolžan posredovati ustrezne informacije, ki morajo vsebovati predvsem:

- opis projekta in njegovega geografskega, ekološkega, družbeno - socialnega in časovnega okvirja,
- informacije o možnih okoljskih in/ ali družbeno - socialnih vplivih projekta, skupaj z vsemi informacijami o povezanih ukrepih zmanjševanja tveganj ter ukrepih za izvedbo spremljave teh vplivov,
- standarde, postopke in procese, ki jih deležniki, vključeni v projekt, nameravajo uporabiti, vključno z informacijami, če je projekt skladen z lokalno zakonodajo in drugimi ustreznimi predpisi države gostiteljice projekta,
- rezultate kakršnih koli javnih posvetovanj z lokalnimi skupnostmi, ki jih projekt neposredno zadeva. Odgovornost in dolžnost kupca oz. pokrovitelja projekta je, da izvede omenjena posvetovanja in sodeluje z zainteresiranimi deležniki/stranmi. Za namene javne diskusije morajo biti informacije o okoljskih ter družbeno – socialnih vplivih dostopne za vse vključene skupnosti; v jeziku, ki jim je razumljiv.

Informacije, ki jih je potrebno pridobiti za projekte kategorije A in B so podane v dodatku III.

9. člen

Za projekt **kategorije A** se zahteva predložitev Študije okoljskih in družbeno – socialnih vplivov (ESIA). Vlagatelj zahtevka je odgovoren priskrbeti omenjeno študijo skupaj z ostalimi študijami, poročili ali akcijskimi načrti, ki zajemajo pomembne vidike projekta. Študija okoljskih in družbeno – socialnih vplivov (ESIA) in kakršni koli podporni, spremljajoči dokumenti morajo obravnavati vprašanja (ter na njih poskušati odgovoriti), določena z mednarodnimi standardi, ki se uporabljajo za projekt. Dodatek II Politike vsebuje okvirne tipične postavke, vključene v Študijo okoljskih in družbeno – socialnih vplivov (ESIA). Takšne študije ne sme izvajati in pregledovati isti deležnik.

10. člen

Za projekte **kategorije B** se zahteva ustrezne informacije s strani vlagatelja zahtevka, ki obravnavajo pomembne okoljske in družbeno – socialne vplive projekta. Takšne informacije so lahko vsebovane v študiji okoljskih in družbeno – socialnih vplivov (ESIA), če je le-ta bila izdelana za konkreten projekt ali v drugi dokumentaciji, povezani s projektom

¹⁸ »Environmental and Social Impact Assessment (ESIA)«.

(npr. poročilih, načrtih, ostalih okoljskih in družbenih študijah, tehnični dokumentaciji za nadzor onesnaževanja, uporabnih pravnih in regulatornih okvirjih, aktivnostih vključenih javnih skupnosti (razkritje in širjenje informacij, posvetovalni in drugi procesi sodelovanja) in v podatkih, zbranih v pogovorih z vlagatelji vlog/ zahtevkov).

11. člen

Za projekt **kategorije C** je v skladu z določbami OECD Priporočila potrebno opraviti le pregled predložene dokumentacije in klasifikacijo zadevnega projekta.

Okoljevarstveni standardi

12. člen

Ko se izvaja skrbni pregled, SID banka primerja:

- ne-projektno financiranje poslov z
 - vsemi desetimi standardi Varnostne politike Svetovne banke ali
 - vsemi osmimi Izvedbenimi standardi IFC; zlasti, če je to upravičeno glede na velikost in strukturo projekta,
- projektno financiranje s pomembnimi stališči vseh osmih Izvedbenih standardov IFC.

Kadar projekt podpirajo pomembnejše multilateralne finančne institucije, lahko SID banka namesto prej navedenega primerja projekte z relevantnimi standardi teh pomembnejših multilateralnih finančnih institucij.

Če so projekti pregledani po standardih, primerljivih z Varnostnimi politikami Svetovne banke, se lahko SID banka, sklicuje na pomembne dejavnike teh primerljivih standardov in virov (smernic), in sicer kadar je to primerno, da se zagotovi ustrezna obravnava nekaterih potencialnih socialnih vplivov (kot so vplivi skupnosti in enakosti spolov, vprašanja dela in delovnih pogojev ter glede vprašanj zdravja, varnosti in varovanja).

SID banka prav tako primerja projekte z relevantnimi vidiki EHS smernic, ki so navedene v »Environmental Assessment (OP 4.01)« (Varnostne politike Svetovne banke) ter »Resource Efficiency and Pollution Prevention (PS3)« (Izvedbeni standardi IFC).

V primeru neobstoja kakršnih koli relevantnih EHS smernic za posamični sektor, SID banka:

- primerja ustrezne vidike s katerimi koli mednarodno priznanimi standardi za specifične sektorje ali področja, kot na primer: Konvencija o jedrski varnosti¹⁹ in ustreznimi vidiki Mednarodne agencije za atomsko energijo²⁰ za jedrske elektrarne, in/ ali
- lahko opre svoje aktivnosti na ustrezne mednarodne vire smernic, kot na primer Protokol vzdržnostne ocene za hidroelektrarne²¹, Poročilo o ključnih vrednotah in strateških prioritetah Svetovne komisije za jezove²² za hidroelektrarne, standarde Svetovne organizacije za zdravje živali (OIE) za vprašanja o dobrem počutju živali, kakor tudi na vse ustrezne publikacije IFC, kot so npr. njegove dobre prakse.

Namesto zgoraj opisanega, sme SID banka, kjer je to primerno, projekte primerjati z ustreznimi vidiki katerih koli drugih mednarodno priznanih standardov, kot na primer standardov EU ali slovenskih standardov, ki pa morajo biti po oceni SID banke vsaj enakovredni, če ne celo strožji od zgoraj navedenih standardov.

Varnostna politika Svetovne banke in izvedbeni standardi IFC iz 1.-5. odstavka tega člena Politike so tisti, ki veljajo v času sprejetja OECD Priporočila oz. Politike. V primeru sprememb teh standardov s strani pristojnih teles/organov, lahko SID banka odloči, da sprejme posodobljene standarde, ne da bi opravila celovito spremembo Politike.

Drugi mednarodni standardi in viri iz 1.-5. odstavka tega člena Politike so tisti, ki veljajo v času okoljskega in socialnega pregleda konkretnega primera.

Projekti morajo biti v vseh primerih skladni s standardi države gostiteljice. SID banka mora zahtevati, da so podprti projekti skladni z zakonodajnimi in drugimi regulatornimi okvirji države gostiteljice.

Prav tako morajo projekti izpolnjevati mednarodne standarde v skladu s 1.-5. odstavkom tega člena Politike.

¹⁹ »Convention on Nuclear Safety« (Skupna konvencija o varnem ravnanju z izrabljenim jedrskim gorivom in o varnem ravnanju z radioaktivnimi odpadki).

²⁰ »International Atomic Energy Agency (IAEA)«.

²¹ »Hydropower Sustainability Assessment Protocol«.

²² »Core Values and Strategic Priorities of the World Commission on Dams (WCD) Report«.

Pri presoji projektov po navedenih standardih v tej točki se upoštevajo tudi dopustna odstopanja, pri čemer je pomembno, da je dosežen splošni cilj - izboljšava okoljevarstvenih in socialnih okoliščin, ne glede na to če projekt ne dosega posameznih kriterijev teh standardov.

V izjemnih primerih se lahko SID banka odloči zavarovati projekt, ki ne izpolnjuje ustreznih vidikov mednarodnih standardov, po katerih je bil projekt ocenjen. V takšnih primerih je potrebno obrazložiti razloge za izbiro konkretnih mednarodnih standardov, vzroke da jih projekt ne izpolnjuje, predvsem pa podati utemeljitev odločitvi za zavarovanje projekta in vse to sporočiti Delovni skupini za izvozne kredite in garancije skladno z 2. odstavkom 15. člena Politike. Z upoštevanjem poslovne zaupnosti bo Delovna skupina za izvozne kredite in garancije zbirne informacije v takšnih primerih javno objavila skladno s 5. odstavkom 14. člena Politike.

Ovrednotenje, odločanje in spremljava

13. člen

SID banka ovrednoti informacije, ki jih zbere s spremljavo in pregledom projekta in se na tej osnovi odloči, ali bo podpora projektu odobrila, ali zavrnila oziroma če so potrebne še dodatne informacije.

SID banka lahko odloči, da bo za zavarovanje projekta potrebno izpolniti nekatere pogoje (na primer: izpolnjevanje ukrepov za preprečitev, minimiziranje, ublažitev ali odpravo morebitnih negativnih okoljskih in družbeno – socialnih vplivov, zaveze ali dodatni spremljevalni ukrepi). V tem kontekstu lahko SID banka od pokrovitelja projekta zahteva predložitev akcijskih načrtov (v katerih se opiše in prvenstveno obravnava ukrepe za ublažitev, korektivne ukrepe, spremljevalne ukrepe in njihov časovni okvir), ki so potrebni za obvladovanje okoljskih ali družbenih – socialnih vplivov projekta na način, ki je skladen z mednarodnimi standardi in dobro/ uveljavljeno prakso v dejavnosti.

Kadar je zagotovljena podpora SID banke za projekt na osnovi izpolnjevanja določenih pogojev (tako v času gradnje kot v času delovanja projekta), SID banka določi primerne postopke za spremljanje projekta z namenom, da se zagotovi skladnost projekta s pogoji uradne podpore.

Pri projektih kategorije A brez ali z omejenim regresom je SID banka v času svoje udeležbe v projektu dolžna zahtevati redna poročila in druge povezane informacije z namenom, da preverja, če se projekt izvaja v skladu z informacijami, ki jih je deležnik posredoval med obravnavo zahtevka glede relevantnih okoljskih in/ ali družbeno – socialnih vplivov. V primeru, da se projekt ne izvaja skladno s pogoji uradne podpore, SID banka naloži deležnikom, da izvedejo primerne ukrepe za ponovno vzpostavitev skladnosti.

SID banka, kjer je to primerno, spodbuja pokrovitelje projekta, da izdelujejo ex – post poročila glede obravnave okoljskih in družbeno – socialnih vprašanj.

Izmenjava in objava informacij

14. člen

SID banka objavlja nacionalne okoljske politike ter ostale povezane izjave, načela oz. postopkovne smernice, ki so pomembne za izvajanje OECD Priporočila.

Upošteva spoštovanje konkurenčne in poslovne zaupnosti SID banka:

- deli in izmenjuje informacije z drugimi pristopniki in, v kolikor je primerno, z ostalimi finančnimi institucijami, ki so vključene v projekt, z namenom oblikovanja skupnih stališč pri pregledu projektov, vključno s klasifikacijo projekta,
- v primeru sofinanciranja projektov ali situacije, pri kateri obstaja ponudba, ki je konkurenčna obravnavani, poda pravočasne odgovore drugim pristopnikom v zvezi z okoljskimi in družbeno – socialnimi standardi, ki jih je SID banka sprejela.

Prav tako ob upoštevanju konkurenčnega okvira, v katerem deluje, in omejitev poslovne zaupnosti SID banka za **projekte kategorije A:**

- javno razkrije informacije o projektu, vključno z imenom projekta, lokacijo, opisom projekta ter podrobnostmi o projektu in o tem, kje je možno pridobiti dodatne informacije, kot na primer kontakt kupca ali pokrovitelja projekta ali povezavo do spletne strani, kolikor hitro je mogoče v postopku pregleda in najmanj 30 koledarskih dni pred sprejetjem končne zaveze,
- zahteva, da so informacije o okoljskih in družbeno - socialnih vplivih javno objavljene oz. dostopne, kolikor hitro je mogoče v postopku pregleda in najmanj 30 koledarskih dni pred prevzemom končne zaveze. Javno objavo takšne informacije lahko zagotovi SID banka ali drug ustrezen deležnik projekta.

Namen določb o »ex ante« razkritju oz. dostopu do informacij iz prejšnjega odstavka je, da bi za odločanje o zadevi (vključno z morebitno zavrnitvijo podpore) s strani pooblaščenega organa prišli v poštev kakršnikoli komentarji, prejeti v 30-dnevnem obdobju razkritja pred končnim odločanjem o zadevi. V primerih, ko zaradi posebnih razlogov projekt ni bil razkrit oz. objavljen, mora SID banka obrazložiti okoliščine primera in jih sporočiti v skladu z drugim odstavkom naslednjega člena Politike.

Ob upoštevanju regulativnih določb oz. pravnih podlag o javnem razkritju v državah pristopnikov, SID banka vsaj enkrat letno objavi okoljske in družbeno – socialne informacije o projektih, razvrščenih v kategorijo A in kategorijo B, za katere je SID banka podala končno zavezo, vključno s/z:

- razkritjem o tipih informacij, ki so bile pregledane,
- razkritjem o tem, kateri mednarodni standardi so se pri tem uporabili,
- podano kontaktno točko IKA za pridobivanje dodatnih informacij.

Kot javno razkritje oz. javna objava v smislu Politike in OECD Priporočila šteje objava na spletnih straneh SID banke, podrejeno v soglasju s SID banko pa lahko podatke objavi drug ustrezen deležnik projekta.

Poročanje in nadzor OECD Priporočila

15. člen

SID banka:

- z ustreznimi ukrepi in mehanizmi zagotovi skladnost s svojimi politikami (npr. sprejem Politike) in postopki v skladu z OECD Priporočilom,
- spremlja projekte, izmenjuje in ocenjuje izkušnje v zvezi z izvajanjem OECD Priporočila na nacionalni ravni ter izmenjuje izkušnje z ostalimi pristopniki, vključno s standardi, ki se nanašajo na projekte, ki so bili predmet pregleda, kot je navedeno v 1.-5. odstavku 12. člena Politike,
- nadaljuje z izboljševanjem postopkov na nacionalni ravni za reševanje okoljskih in družbeno - socialnih vplivov projektov.

SID banka poroča Delovni skupini za izvozne kredite in garancije pri OECD (v nadaljevanju »**ECG**«) naknadno (ex post), na sprotni osnovi ali najmanj polletno, v skladu z Dodatkom III OECD Priporočila, o vseh projektih, klasificiranih v kategorijo A in B za katere je bila izdana končna zaveza. Kadar je v projektu udeleženih več pristopnikov, si morajo le-ti prizadevati za izmenjavo informacij z namenom zagotavljanja konsistentnega poročila ECG.

SID banka sodeluje pri oblikovanju organa dobre prakse pri izvajanju OECD Priporočila tako, da redno poroča in izmenjuje informacije, z namenom izboljšanja skupnih praks, razvoja smernic in spodbujanja delovanja pod enakimi/enakovrednimi pogoji. Za pospešitev tega dela SID banka v okviru OECD in sodelovanju z drugimi IKA:

- pregleda in razpravlja o projektih, razvrščenih v kategorijo A in B, v skladu z 2. odstavkom tega člena Politike,
- poroča ECG o izkušnjah glede uporabe mednarodnih standardov za namene primerjalne analize, zlasti o uporabi dopustnih odstopanj (toleranc), dovoljenih s takšnimi standardi, in uporabi izvedbenih standardov IFC izven poslov projektnega financiranja,
- izmenjuje pristope in izkušnje, med drugim pri opravljanju skrbnih pregledov v zvezi z dobavnimi verigami, oceno tveganj, povezanih z obstoječimi dejavnostmi, uporabi pogojev za podporo in spremljanje izvajanja projektov ter reševanju okoljskih ali socialnih vprašanj v zvezi z majhnimi transakcijami in tistimi, ki vključujejo mala in srednje velika podjetja (MSP),
- sodeluje s finančnimi institucijami, ki pri obvladovanju tveganj za določanje, ocenjevanje in upravljanje okoljevarstvenih in socialnih rizikov upoštevajo določene mednarodne standarde (Equator principles), večjimi multilateralnimi finančnimi institucijami, IKA iz držav, ki niso članice OECD in drugimi pomembnimi finančnimi institucijami z namenom izmenjave izkušenj in spodbujanja skupnih postopkov in procesov za opravljanje skrbnih pregledov in uporabo mednarodnih standardov,
- izmenjuje informacije o katerih koli dodatnih ukrepih, ki bi jih članice lahko sprejele za izvajanje skrbnega pregleda, v skladu s splošnimi cilji OECD Priporočila, in o vseh drugih vprašanjih ali razvoju na področju okoljskega in družbeno – socialnega pregleda ali ocenjevanja projektov oz. obstoječih dejavnosti.

Glede preučevanja vprašanj v zvezi s podnebnimi spremembami (ocenjene emisije toplogrednih plinov), v primeru podpore pri projektih termoelektrarn in jedrskih elektrarn bo SID banka glede poročanja in izmenjave izkušenj pri projektih, pri katerih bo to prišlo v poštev, direktno upoštevala določbe tč. 46. in 47. OECD Priporočila.

SID banka bo še naprej obravnavala vprašanja človekovih pravic, s ciljem ugotoviti, kako so bili vplivi človekovih pravic, ki so povezani s projektom, obravnavani in/ ali naj bi bili nadalje obravnavani v povezavi z zagotavljanjem uradno podprtih kreditov. Da bi to omogočila, mora SID banka:

- Izmenjevati pristope in izkušnje pri pregledih in ocenjevanju vlog ter ustreznega skrbnega pregleda ter uporabe mednarodnih standardov v zvezi s projekti, pri katerih obstaja velika verjetnost potencialnih resnih posledic za človekove pravice.

- Upoštevati nadaljnja vprašanja, ki se nanašajo na skladnost Politike s smernicami OECD za večnacionalne družbe in okvirnih smernic Združenih narodov o poslovanju in človekovih pravicah: varovanje, spoštovanje in sredstva.

IV. PRAVILA IZVAJANJA OCENJEVANJA OKOLJSKIH, DRUŽBENIH IN UPRAVLJALSKIH DEJAVNIKOV

Splošno

16. člen

Za potrebe enotnega razumevanja trajnostnih gospodarskih dejavnosti in usklajenega delovanja za doseg ciljev Pariškega sporazuma²³ je EU sprejela EU Taksonomijo, ki ob ostalih elementih pravil za izvajanje ocenjevanja okoljskih, družbenih in upravljalških dejavnikov (v nadaljevanju: **Pravila ocenjevanja ESG**) služi presoji in poročanju o tveganjih SID banke izhajajočih iz dejavnikov ESG tveganj v povezavi z izvajanjem storitev (po)zavarovanja.

SID banka izvaja ocenjevanja ESG za vse zavarovalne posle, pri čemer velja, da se posli pozavarovanja kratkoročnih terjatev ocenjujejo le enkrat letno kumulativno za namen presoje kvalitete portfelja in njihovega vpliva na okolje, vsi ostali zavarovalni posli se ocenjujejo sproti v procesu odobravanja posla, pri čemer služi izračunana ocena ESG za merilo sprejemljivosti konkretnega posla z vidika trajnosti.

Z izvajanjem ocenjevanj zavarovalnih poslov z vidika ESG si SID banka prizadeva:

- k nadaljnjem razvoju in širjenju uporabe EU Taksonomije tudi v okviru OECD,
- spodbujati finančne posrednike (zasebne kreditne zavarovalnice, poslovne banke, ipd.) k sprejemu ustreznih politik in čimprejšnjemu klasificiranju v skladu z EU Taksonomijo, na tej osnovi pa tudi poročanju podatkov, ki bodo že opremljeni z ustreznimi informacijami za klasificiranje zavarovanih terjatev,
- nadalje spremljati delo Delovne skupine za izvozne kredite (v nadaljevanju: **DSIK**) pri Svetu EU na področju uvajanja pravil in praks povezanih z dejavniki ESG tveganj.

Pri izvajanju in posodabljanju Pravil ocenjevanja ESG izmenjuje SID banka svoje izkušnje in predloge z delovno skupino za izvozne kredite pri Svetu EU ter z drugimi izvozno-kreditnimi agencijami ter aktivno sodeluje v delovni skupini OECD za izvozne kredite, in sicer za namen nadaljnjega izboljševanja ocenjevanja dejavnikov ESG tveganj, pri čemer pa upošteva pravila poslovne skrivnosti.

Pregled zahtevkov za zavarovanje in dokumentacije

17. člen

SID banka pregleda vsako prejeto vlogo/zahtevek za zavarovanje izvoznih kreditov in investicij, da ugotovi, če podjetje ali izvozni posel, ki je predmet zavarovanja, vpliva na okolje in družbo ter če so upravljavski in socialni vidiki pri tem skladni z zahtevami Pravil ocenjevanja ESG.

Pripravljalci vloge/ zahtevka (izvozniki, posojilodajalci) in pokrovitelji projekta, morajo zagotoviti vse potrebne informacije za ustrezno izvedbo pregleda. Skrbni pregled posamičnega izvoznega posla se opravi v postopku ocenjevanja sprejemljivosti tveganj izvoznega posla za zavarovanje. Pri presoji se upošteva dejavnost, lokacijo in ostale razpoložljive informacije o okoljskih, družbenih in upravljalških vidikih. V kolikor so dobljene informacije na osnovi vprašalnikov zelo negativne z okoljskega, družbenega ali upravljalškega vidika, se lahko posel zavrne oziroma obratno, če je posel pozitiven, se to upošteva pri sprejemu odločitve o zavarovanju (glej 20. člen - Presoja in odločanje).

Obseg in podlage presoje glede na klasifikacijo izvoznih poslov

18. člen

SID banka izvede presojo sprejemljivosti izvoznih poslov ob smiselni uporabi vsebinskih podlag glede na vrsto zavarovalnih produktov:

1. **Pozavarovanje izvoznih revolving terjatev:** presojo trajnosti izvoznih poslov, ki so predmet pozavarovanja, izvaja primarni zavarovatelj v skladu s svojimi pravili; skladnost pozavarovalnih poslov s to politiko se zagotavlja s pogodbenimi določili med SID banko in primarnim zavarovateljem, ki določa, da posli, ki ne izpolnjujejo ključnih načel trajnosti ne morejo biti deležni pozavarovalnega kritja (seznam izključenih dejavnosti je v Prilogi 2);

²³ Okvirna konvencija Združenih narodov o spremembi podnebja, [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:22016A1019\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:22016A1019(01)).

2. Zavarovanje investicij: presoja trajnosti na podlagi ESG vprašalnika za dejavnost izvoznika za projekte do 10 mio EUR, za projekte vrednosti od vključno 10 mio EUR dalje pa po NACE kodi projekta oziroma investicije, in sicer za vsak posel posebej.
3. Zavarovanje individualnih izvoznih kreditov in drugih zavarovanj: presoja trajnosti na podlagi ESG vprašalnika za dejavnost izvoznika za zavarovalne vsote do 10 mio EUR, za višje vrednosti pa po NACE kodi posla ali pa tujega kupca za vsak posamezni posel posebej.

V primeru presoje projektov v podnebno kritičnih dejavnostih je pri 2. in 3. skupini poslov ne glede na vrednost zavarovalnega posla potrebno izvesti podroben skrbni pregled dejavnikov ESG tveganj v skladu z navedenimi podlagami ter ob dodatni oceni dejavnikov ESG tveganj dejavnosti projekta oziroma kupca/dolžnika. Za identifikacijo kritičnih dejavnosti se uporabi seznam Podnebno kritičnih aktivnosti (CPRS).

Uporaba podlag presoje dejavnikov ESG tveganj

19. člen

EU Taksonomija (Uredba (EU) 2020/852) določa šest okoljskih ciljev za doseg zavezi Pariškega sporazuma, pri čemer mora aktivnost prispevati vsaj k enemu cilju ter ne škoditi preostalim petim ciljem. Okoljski cilji so:

- 1) blažitev podnebnih sprememb,
- 2) prilagajanje podnebnim spremembam,
- 3) trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov,
- 4) prehod na krožno gospodarstvo,
- 5) preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja,
- 6) varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov.

V primeru da je za podlago pri presoji sprejemljivosti izvoznega posla predvidena tudi EU Taksonomija, se praviloma opredelitev aktivnosti izvede na podlagi NACE kode izvoznika, razen v primerih, ki so opredeljene v 18. členu. Iz izračuna EU Taksonomije zatem izhaja, če gre za dejavnosti/aktivnosti, ki prispevajo k blaženju podnebnih sprememb oziroma gre za Omogočitevno ali Tranzicijsko dejavnost.

Za potrebe presoje upravljalških vidikov se smiselno uporabi pristop veljavnega pravnega reda na področju upravljanja gospodarskih entitet, ki ureja razkritja trajnostnih tveganj in dobro prakso upravljanja v smislu kakovostne vodstvene strukture, dobrih odnosov z zaposlenimi, ustreznim nagrajevanjem osebja in izpolnjevanjem davčnih obveznosti ob izpolnjevanju Nebistvenega škodovanja okoljskim in družbenim ciljem²⁴. Ti vidiki so vgrajeni v ESG vprašalnik.

V primeru večjih podjetij se kot vir podatkov za presojo okoljskih, družbenih in upravljalških vidikov lahko uporabi poročila, ki jih morajo podjetja objavljati v skladu z določbami direktive glede poročanja podjetij o trajnosti²⁵, kot npr. poročila o politikah, ki jih izvajajo na področjih varstva okolja, družbene odgovornosti in odnosov z zaposlenimi, spoštovanjem človekovih pravic, boju proti korupciji in podkupovanju ter raznolikosti v upravnih odborih podjetij (glede na starost, spol, izobrazbo in poklicno ozadje). SID banka se jih poslužuje v primeru potrebnih dodatnih pojasnil ESG vprašalnika.

Posamična analiza dejavnikov ESG tveganj s pomočjo ESG vprašalnika velja eno leto od izdelave in se v tem času lahko uporabi kot primerna podlaga za presojo tudi pri drugih primerljivih zavarovalnih poslih (npr. isti izvoznik in/ali tuji kupec/dolžnik in/ali projekt).

Presoja in odločanje

20. člen

Izvedbo presoje z vidika ESG dejavnikov se za 2. in 3. skupino zavarovalnih poslov v prvem odstavku 18. člena izvede s pomočjo vsakokrat veljavnega vprašalnika ESG.

Pri presoji ESG dejavnikov na podlagi vprašalnika velja, da je izvozni posel ocenjen negativno, če je vsaj 85 % odgovorov pri posameznem sklopu (E, S, G) neugodnih. V tem primeru se lahko presodi, da izvozni posel z vidika ESG dejavnikov bistveno krši zahteve Nebistvenega škodovanja, posledično se SID banka lahko odloči, da takšnega projekta ne bo zavarovala.

²⁴ Uredba (EU) 2019/2088 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. 11. 2019 o razkritjih, povezanih s trajnostjo, v sektorju finančnih storitev.

²⁵ Direktiva CSRD = Direktiva (EU) 2022/2464 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 14. 12. 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 537/2014, Direktive 2004/109/ES, Direktive 2006/43/ES in Direktive 2013/34/EU glede poročanja podjetij o trajnosti [<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014L0095&from=EN>].

Posli, ki bi se presojali tudi z vidika EU Taksonomije, pri čemer bi izpolnjevali pogoje prispevka k vsaj enemu od ciljev iz 19. člena ter obenem ne škodovali preostalim petim ciljem, so ocenjeni kot zeleni. Posli, ki ne prispevajo k nobenemu cilju, niti jim ne škodujejo, so ocenjeni kot nevtralni.

ESG presoja se izvede tudi z vidika izpostavljenosti in odpornosti države kupca ali države investicije z vidika okoljskih, družbenih in upravljalških tveganj. Ob predpostavki, da so države, ki v večji meri izpolnjujejo 17 ciljev trajnostnega razvoja OZN ob dani izpostavljenosti tudi bolj odporne in s tem manj tvegane, se kot približek lahko uporabi agregatni pokazatelj SDG indeks²⁶. Pri tem se države z višjim indeksom od vključno 75 ocenjujejo kot odporne z vidika dejavnikov ESG tveganj (rizična skupina 1), države z vrednostjo indeksa med 60 in 74,9 kot srednje odporne (rizična skupina 2), preostale države pa kot manj odporne (rizična skupina 3). V primeru skupine 3 je v procesu sprejemanja odločitve potrebno dodatno utemeljiti na kakšen način in v kolikšnem obsegu bo izdaja zavarovalnega kritja pripomogla k izboljšanju dejavnikov ESG tveganj ali doseganju ciljev trajnostnega razvoja v državi izvoznici.

Pri presoji 2. in 3. skupine zavarovalnih poslov v prvem odstavku 18. člena, ki so predmet zavarovalnega kritja, upošteva SID banka tudi naslednje cilje trajnostnega razvoja OZN: 1 (Odpraviti vse oblike revščine povsod po svetu), 7 (Vsem zagotoviti dostop do cenovno sprejemljivih, zanesljivih, trajnostnih in sodobnih virov energije), 8 (Spodbujati trajnostno, vključujočo in vzdržno gospodarsko rast, polno in produktivno zaposlenost ter dostojno delo za vse), 9 (Zgraditi vzdržljivo infrastrukturo, spodbujati vključujočo in trajnostno industrializacijo ter pospeševati inovacije), 10 (Zmanjšati neenakosti znotraj držav in med njimi), 11 (Poskrbeti za odprta, varna, vzdržljiva in trajnostna mesta in naselja), 12 (Zagotoviti trajnostne načine proizvodnje in porabe), 13 (Sprejeti nujne ukrepe za boj proti podnebnim spremembam in njihovim posledicam), 14 (Ohranjati in vzdržno uporabljati oceane, morja in morske vire za trajnostni razvoj) in 15 (Varovati in obnoviti kopenske ekosisteme ter spodbujati njihovo trajnostno rabo, trajnostno gospodariti z gozdovi, boriti se proti širjenju puščav, preprečiti degradacijo zemljišč in obrniti ta pojav ter preprečiti izgubo biotske raznovrstnosti). Pri obravnavi poslov, ki prispevajo k navedenim ciljem, se le-to upošteva kot pozitivni dejavnik za odobritev zavarovanja.

SID banka ne izdaja zavarovalnega kritja za izključene dejavnosti. Seznam izključenih dejavnosti je v prilogi 2 te politike. Roki, ki so predvideni v prilogi 2, se revidirajo najkasneje v 2028.

Poslovni model, doseganje strateških ciljev in nadaljnji razvoj področja trajnostnega zavarovanja

21. člen

Poslovni model izvajanja zavarovalne dejavnosti je pretežno določen z Zakonom o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov ter z Zakonom o Slovenski izvozni in razvojni banki. Skladnost zavarovanja trajnostnih izvoznih poslov (vključno z investicijami) je zagotovljena s trajnostnimi pravili na področju javno podprtih izvoznih kreditov ob upoštevanju zakonsko določenega cilja zagotavljanja konkurenčnih pogojev mednarodnega gospodarskega sodelovanja ter z naložbeno politiko na področju trajnostnega zavarovanja.

Učinkovitost procesov upravljanja ESG dejavnikov tveganj (ugotavljanje, merjenje oziroma ocenjevanje) in zmanjševanje negativnega finančnega vpliva iz tveganj, ki izhajajo iz sedanjih ali prihodnjih vplivov dejavnikov ESG tveganj, se zagotavlja z razvojem vsebin presoje, procesov in aplikacij v okviru SID banke kot izvajalca poslov po pooblastilu RS.

Ključni pokazatelji doseganja ciljev po tej politiki so:

- a) letno izboljševanje ocen dejavnikov ESG tveganj zavarovalnih poslov na podlagi izvedenih presoj,
- b) postopno večanje zelenega deleža zavarovalnega portfelja,
- c) večja naklonjenost odobravanju zavarovanj za zelene izvozne posle.

Nadaljnji razvoj politike trajnostnega zavarovanja ter z njo povezanih ciljev in strategij zagotavlja SID banka z aktivnim spremljanjem in tudi vključevanjem v oblikovanje razvojnih politik, načrtov ter okoljsko-trajnostnih ukrepov Republike Slovenije in EU. SID banka nadalje skrbi za nemoteno izmenjavo znanj s podporo in koordinacijo obravnave okoljsko-trajnostnih vsebin v okviru domačega in mednarodnega stanovskega sodelovanja (npr. aktivno sodelovanje v delovnih skupinah OECD za izvozne kredite, delovni skupini Sveta EU za izvozne kredite itd.).

Pri razvoju novih zavarovalnih produktov se poskuša vključiti elemente, ki bodo prispevali k temu, da bo pooblaščen institucija zavarovala več trajnostnih projektov in na takšen način povečevala delež zelenega portfelja.

²⁶ Sachs, J.D., Lafortune, G., Fuller, G., Drumm, E. (2023). *Implementing the SDG Stimulus. Sustainable Development Report 2023. Paris: SDSN, Dublin: Dublin University Press, 2023. 10.25546/102924; <https://dashboards.sdgindex.org/rankings>.*

Informiranje o dejavnikih ESG tveganj in ozaveščanje o pomenu kulture njihovega spremljanja

22. člen

SID banka bo v okviru promocije storitev trajnostnega zavarovanja v okviru rednih predstavitev produktnih novosti predstavila svojim komitentom možnosti uporabe zavarovalnih storitev za podporo trajnostnim projektom. V teh okvirih jim bo po potrebi svetovala pri zelenem prehodu s ciljem spodbujanja zelenega izvoza, naložb in projektov. Po potrebi lahko SID banka izvaja tudi ocenjevanje skladnosti zavarovanih projektov, dejavnosti dolžnikov ali finančnih posrednikov z merili, ki jih predvideva ta Politika s ciljem spodbujanja njihovega prehoda v zeleno oziroma trajnostno poslovanje.

SID banka ocenjuje, da se vsi veljavni zavarovalni produkti lahko uporabljajo za zavarovanje trajnostnih projektov. Pri presojanju sprejemljivosti zavarovanja se bo ustrezno presojala pomembnost trajnostnega vidika posameznega posla, kar se bo upoštevalo pri odločitvah o zavarovanju.

Poročanje

23. člen

Upravi SID banke in Komisiji za pospeševanje mednarodne menjave se o izpostavljenosti tranzicijskim tveganjem in doseganju dejavnikov trajnosti (skupaj: ESG dejavniki) portfelja poroča enkrat letno, in sicer po stanju na zadnji dan posameznega koledarskega leta. Poročanje se izvaja po posamezni skupini zavarovalnih poslov kot so opredeljene v 18. členu te politike do 30. 6. za preteklo leto. Za skupno oceno ESG se uporabi uteži za posamezne dejavnike kot sledi: okoljski dejavniki => 70 %, družbeni dejavniki => 15 % in upravljalški dejavniki 15 %.

Za potrebe poročanja o dejavnikih ESG tveganj oz. zelenosti portfelja se po posamezni skupini zavarovalnih poslov uporabljajo podlage kot so opredeljene v 18. členu te Politike, poleg navedenega pa se za:

- a) 1. skupino izvoznih poslov za izvoznike, ki so zavezani poročanju po CSRD direktivi s primarnimi zavarovatelji dogovori, da te podatke posredujejo SID banki,
- b) 2. in 3. skupino izvoznih poslov do vrednosti 10 mio EUR se upošteva NACE koda izvoznika, za vrednosti nad 10 mio EUR pa NACE koda projekta oziroma NACE koda tujega kupca.

Poročanje o upravljanju dejavnikov ESG tveganjem se izvaja na ravni portfelja posamezne skupine poslov kot je opredeljeno v 18. členu te Politike, po potrebi pa se lahko nadgradi z dodatnimi analizami s področja dejavnikov ESG tveganj. Poročanje vključuje tudi prikaz portfeljske izpostavljenosti do ESG kritičnih dejavnosti oziroma panog.

SID banka lahko v sklopu poročanja rezultatov spremljave, ocene vplivov in obvladovanja dejavnikov ESG tveganj, poda tudi predloge za ukrepanje oziroma njihovo zmanjševanje.

V. KONČNE DOLOČBE

Končne določbe

24. člen

Besedilo Politike se objavi na spletnih straneh SID banke.

Skrbnik politike

25. člen

Skrbnik politike je Oddelek za zavarovanje kreditov in investicij.

Veljavnost politike

26. člen

Politika začne veljati 1. 1. 2024. S tem dnem preneha veljati Politika trajnostnega zavarovanja z dne 23. 12. 2021.

V Ljubljani, dne 22. 12. 2023.

SID banka, d.d., Ljubljana

Stanka Šarc Majdič
članica uprave

Borut Jamnik
predsednik uprave

Dodatki in priloge

- Dodatek I: Seznam projektov skupine A
- Dodatek II: Študija/ presoja vplivov izvoznih poslov na okolje in družbo (ESIA)
- Dodatek III: Informacije, ki jih je potrebno pridobiti za projekte kategorije A in B
- Priloga 1: Vprašalniki – pregled obremenitev okolja
- Priloga 2: Seznam izključitev

DODATKI

Dodatek I: Seznam projektov skupine A

V nadaljevanju je predstavljen ilustrativni seznam, ki vsebuje primere novih projektov in velikih razširitvenih projektov, ki se lahko klasificirajo v kategorijo A; v praksi se klasifikacija sicer vrši v skladu s potencialnimi okoljskimi in/ ali družbeno – socialnimi vplivi vsakega posameznega projekta.

1. rafinerije surove nafte (z izključitvijo proizvodnje olj/ maziv iz surove nafte) in obrati za plinifikacijo ali utekočinjanje, ki presega 500 ton predelave premoga ali bituminoznega skrilavca na dan,
2. termoelektrarne in druge kurilne naprave (vključno s kogeneracijo) z nazivno izhodno toplotno močjo 300 megavatov (MW) ali več ter jedrske elektrarne ali drugi jedrski reaktorji vključno z demontažo ali razgradnjo takšnih obratov (razen raziskovalnih objektov za proizvodnjo in pretvorbo cepljivih in oplodljivih materialov, katerih največja moč ne presega 1 kilovata (kW) stalne toplotne obremenitve),
3. obrati za proizvodnjo ali obogatitev jedrskega goriva, za predelavo, skladiščenje in končno odlaganje ožarčenega jedrskega goriva ali za predelavo, skladiščenje in končno odlaganje radioaktivnih odpadkov,
4. obrati, ki so namenjeni taljenju litega železa ali jekla, proizvodnji surovih barvnih kovin iz rude, koncentratov ali sekundarnih surovin z metalurškimi, kemičnimi ali elektrolitskimi postopki,
5. obrati za proizvodnjo, predelavo azbesta ali izdelkov, ki vsebujejo azbest: azbestno - cementne končne izdelke z letno proizvodnjo, ki presega 20.000 ton, azbestne polproizvode z letno proizvodnjo, ki presega 50 ton azbesta v končnih izdelkih ter ostale izdelke, ki vsebujejo azbest, in njihova letna proizvodnja presega 200 ton azbesta,
6. obrati za proizvodnjo in/ ali predelavo kemikalij (vključno z, vendar ne omejeno na, petrokemikalije, gnojila, pesticide in herbicide, izdelke za zdravstveno nego, čistila, barve, lepila, kmetijske kemikalije, farmacevtske izdelke, eksplozive) na industrijski ravni z uporabo fizičnih, kemičnih in/ ali bio – kemičnih procesov in za distribucijo velike količine takšnih kemikalij preko cevovodov/ terminalov in pripadajočih objektov,
7. gradnja letališč z osnovno dolžino vzletne steze 2.100 m ali več,
8. gradnja avtocest in hitrih cest,
9. gradnja novih cest ali premestitev in/ ali razširitev obstoječih cest, če je neprekinjena dolžina vsake nove ali premeščene in/ ali razširjene ceste 10 ali več km,
10. gradnja železniških prog izven urbanega področja in prog na dolge razdalje,
11. morska in rečna pristanišča za promet po notranjih plovnihih poteh za plovila z nosilnostjo več kot 1.350 ton ter notranje plovne poti; trgovska pristanišča, pomoli za natovarjanje in raztovarjanje, povezani s kopnim, in zunanja pristanišča (razen pomolov za projekte), ki lahko sprejmejo plovila z nosilnostjo več kot 1.350 ton,
12. obrati za sežiganje, predelavo, kemično obdelavo ali odlaganje nevarnih odpadkov,
13. veliki jezovi²⁷ in drugi objekti za zadrževanje ali trajno skladiščenje vode,
14. črpanje podtalnice ali sistemi za umetno bogatenje podtalnice, če je letna količina načrpane ali obogatene vode enaka ali večja od 10 milijonov kubičnih metrov,
15. industrijski obrati za proizvodnjo celuloze, papirja, lepenk, lesenih desk ali podobnih vlaknenih materialov,
16. dejavnosti, ki vključujejo obsežno pridobivanje rud in premoga, s pomočjo podzemnega ali površinskega kopanja, rudarjenje s pomočjo utekočinjenih snovi (*»solution mining«*), morske ali rečne postopke za pridobivanje plemenitih kovin, navadnih kovin, energijskih in industrijskih mineralov ali gradbenih materialov. Sem spada tudi kasnejša obdelava tako pridobljenega materiala,
17. *»greenfield«* cementarne, kjer projekt vključuje *»greenfield«* kamnolom,
18. večji obrati za pridobivanje nafte, plina ali utekočinjenega zemeljskega plina, ki lahko vključujejo eno ali vse izmed navedenega:
 - raziskovanje (seizmično in vrtanje),
 - razvoj področja in proizvodnih dejavnosti,
 - transportne aktivnosti, vključno s cevovodi/ plinovodi/ terminali, črpalnimi postajami, presečnimi cevovodi, kjer je možen nemoten pregled in vzdrževanje cevovodov (*»pigging stations«*), kompresorskimi postajami in pripadajočimi objekti, ali
 - objekti za utekočinjanje plinov,
19. objekti za skladiščenje nafte, petrokemičnih ali kemičnih izdelkov z zmogljivostjo 200.000 ton ali več,
20. večji gozdarski posegi,
21. komunalne čistilne naprave za odpadno vodo z zmogljivostjo primerljivo zmogljivosti za več kot 150.000 prebivalcev,
22. mestna smetišča in obrati za predelavo trdih odpadkov,
23. razvoj turizma ali maloprodaje v večjem obsegu,
24. gradnja nadzemne električne napeljave/ daljnovodov z dolžino 15 km ali več in napetostjo 110 kV ali več,
25. večji obrati za melioracijo (melioracija je hidrotehnična ureditev zemljišč, pri čemer se uredi odvajanje ali dovajanje vode),

²⁷ Po definiciji *»International Commission on Large Dams«* (ICOLD). ICOLD podaja definicijo velikega jezusa kot jezusa višine vsaj 15 m nad temeljem. Jezovi, ki so visoki med 5 m in 15 m in katerih rezervoar znaša več kot 3 milijone m³ se ravno tako obravnavajo kot veliki jezovi.

26. večji posegi na kmetijskih ali gozdarskih površinah (sprememba naravnih okolij),
27. obrati za strojenje kože, katerih zmogljivost obdelave presega 12 ton končnih izdelkov na dan,
28. obrati za intenzivno rejo perutnine ali prašičev z več kot: (i) 85 000 mesti za piščance in 60 000 mesti za kokoši; (ii) 3 000 mest za prašiče pitance (težje od 30 kg); ali (iii) 900 mest za svinje.
29. projekti, ki so načrtovani na občutljivih območjih ali pa bodo verjetno imeli zaznaven vpliv na teh območjih, čeprav kategorija projekta ni vsebovana v zgornjem seznamu.
30. projekti, ki lahko privedejo do znatnih škodljivih socialnih učinkov na lokalne skupnosti ali na drugih udeležence v povezavi s projektom, vključno s tistimi, ki sodeluje pri izgradnji in / ali obratovanju projekta.
31. projekti, ki vključujejo pridobivanje/ priključevanje zemljišč in »neprostovoljno« preseljevanje znatnega števila prizadetih oseb.

Dodatek II: Študija/ presoja vplivov izvoznih poslov na okolje in družbo (ESIA)

Študija/ Presoja okoljskih in družbeno – socialnih vplivov (ESIA) se osredotoča na pomembna vprašanja glede projekta. Obseg študije in raven, katero zajame, mora biti sorazmerna s potencialnimi vplivi in tveganji projekta. Študija mora obravnavati vprašanja iz mednarodnih standardov, ki se nanašajo na projekt skladno z 1.-5. odstavkom 12. člena te politike. Študija/ Presoja okoljskih in družbeno – socialnih vplivov običajno vključuje naslednje vsebine (ne nujno v predstavljenem vrstnem redu/ zaporedju):

1. Ne-tehnični povzetek projekta: povzetek/ predstavitev z vključenimi glavnimi ugotovitvami in priporočili za zmanjšanje negativnih vplivov v laičnem jeziku.
2. Postopkovni, pravni in administrativni okvir: razpravlja o postopkovnem, pravnem in administrativnem okvirju znotraj katerega je bila Študija/ Presoja okoljskih in družbeno – socialnih vplivov (ESIA) izvedena, pri tem pa so vključeni predpisi države gostiteljice z upoštevanjem obveznosti za izvajanje ustreznih mednarodnih družbeno – socialnih in okoljskih pogodb, sporazumov in konvencij, mednarodnih standardov, ki se nanašajo na projekt, kakor tudi dodatnih prednostnih nalog in ciljev za družbeno – socialno in okoljsko uspešnost, ugotovljenih s strani kupca/ pokrovitelja projekta. Ravno tako takšen okvir pojasnjuje okoljske zahteve morebitnih sofinancerjev projekta.
3. Opis projekta: vsebuje natančen opis predlaganega projekta in obravnava njegov geografski, ekološki, družbeno – socialni, zdravstveni, časovni kontekst, vključno z dodatnimi komponentami projekta, ki bi utegnile biti relevantne (na primer namenski cevovodi, dovozne ceste, elektrarne, oskrba z vodo, nastanitev in objekti za shranjevanje surovin in ostalih proizvodov). Zajema objekte in delovanje tretjih oseb, ki so bistvenega pomena za uspešno delovanje projekta. Običajno vključuje nekakšen zemljevid, ki prikazuje lokacijo projekta in območje vplivanja samega projekta (influenčno območje).
4. Osnovni podatki: ocenjuje dimenzije območja, ki je predmet proučevanja in opisuje ustrezne fizikalne, biološke, družbeno – ekonomske, zdravstvene in delovne pogoje, vključno s kakršnimi koli spremembami, pričakovanimi pred začetkom projekta. Hkrati osnovni podatki upoštevajo tekoče/ trenutne in predlagane razvojne aktivnosti znotraj projektnega področja, vendar ne neposredno povezane s samim projektom (konkretnim projektom). Podatki morajo biti relevantni za odločitve glede lokacije projekta, oblike/ dizajna, aktivnosti ali za ukrepe za zmanjšanje obremenitev okolja. V okviru opisa osnovnih podatkov je potrebno navajati natančne, zanesljive podatke in njihove vire.
5. Okoljski in družbeno – socialni vplivi: ta del napoveduje in ocenjuje verjetne pozitivne in negativne vplive, če se le da, tudi izraženo v kvantitativnih pokazateljih. Identificira ukrepe za zmanjšanje obremenitev in morebiten preostanek negativnih vplivov, ki jih ublažitveni ukrepi niso odpravili oz. jih ne bi mogli odpraviti. Ta del ravno tako odkriva priložnosti za izboljšave. Določa in ocenjuje razpoložljivost, količino in kakovost pridobljenih informacij, ključne podatkovne pomanjkljivosti, negotovosti glede oblikovanih napovedi in identificira/ specificira teme, ki ne potrebujejo nadaljnjih proučevanj. Skušaja ovrednotiti vplive in rizike pripadajočih objektov in aktivnosti tretjih oseb. Na primeren način proučuje globalne, čezmejne in agregatne vplive.
6. Analiza možnih alternativ: primerja razumne alternative predlagani lokaciji zadevnega projekta, tehnologiji, uporabljeni za projekt, dizajnu in aktivnostim projekta v smislu potencialnih okoljskih in družbeno – socialnih vplivov; izvedljivost ublažitve teh vplivov; kapitalne/ investicijske stroške alternativ ter spremljajoče ponovljive stroške; ustreznost alternativ glede na lokalne okoliščine in pogoje; institucionalne, uvajalne in spremljevalne potrebe alternativ. Analiza možnih alternativ postavlja temelj izbiri konkretno predlagane oblikovitosti projekta in upravičuje priporočene ravni izpustov, vključno (kjer ustrežno) s toplogrednimi plini in predstavlja ukrepe za preprečitev oz. zmanjšanje onesnaževanja.
7. Program za upravljanje: sestavlja ga niz ukrepov za ublažitev in upravljanje med izvajanjem projekta, da bi se izognili, zmanjšali, ublažili ali odpravili škodljivi družbeno – socialni in okoljski vplivi, v vrstnem redu glede na prioritete, in njihove časovnice. Lahko vključuje več politik, postopkov, praks ter načrtov in ukrepov za upravljanje. Opisuje zelene rezultate kot merljive dogodke v največji možni meri, kot so kazalniki uspešnosti, cilji in sprejemljiva merila, ki so lahko sledljiva v določljivih časovnih obdobjih, ter navaja vire, vključno s proračunom in zahtevane odgovornosti za izvedbo. Kjer kupec/ pokrovitelj projekta opredeljuje ukrepe in dejavnosti, ki so potrebni/ potrebne za projekt, z namenom izpolnitve veljavnih zakonov in predpisov ter mednarodnih standardov, ki se nanašajo na projekt, bo program za upravljanje vključeval tudi akcijski načrt, ki mora biti predmet razkritja prizadetim skupnostim in tekočega poročanja ter posodabljanja.
8. Priloge:
 - Seznam pripravljavcev Študije/ Presoje okoljskih in družbeno – socialnih vplivov (ESIA) - posamezniki in organizacije.
 - Reference – pisna gradiva, objavljena in neobjavljena, ki so uporabljena v pripravi študij.
 - Evidenca medresorskih in posvetovalnih srečanj, vključno s posvetovanji za pridobitev utemeljenih stališč prizadetih skupnosti in/ ali njihovih zakonitih zastopnikov in drugih zainteresiranih strank, kot na primer civilne organizacije. Evidenca določa vsa ostala sredstva, razen posvetovanja (na primer ankete), ki so bile uporabljene za pridobitev mnenja prizadetih skupin.
 - Tabele, ki predstavljajo ustrezne podatke, ki so navedeni ali povzeti v glavnem besedilu.
 - Pripadajoča poročila, revizije in načrti.
 - Akcijski načrt, ki (i) opisuje delovanje, potrebno za izvajanje različnih sklopov ukrepov za ublažitev ali korektivne ukrepe, ki jih je potrebno izvesti, (ii) daje prednost tem ukrepom, (iii) vključuje časovnico za njihovo izvajanje ter (iv) opisuje načrt komuniciranja s prizadetimi skupnostmi, ko je pričakovano razkritje ali posvetovanje.

Dodatek III: Potrebne informacije pri projektih kategorije A in B

Informacije o projektu se poročajo v skladu z 2. odst. 15. člena in javno objavijo v skladu s 5. odst. 14. člena Politike.

1. Podatki o projektu:

- i) Ime projekta
- ii) Država projekta
- iii) Sektor projekta
- iv) Projektno financiranje
- v) Znesek uradne podpore (milijoni SDR)
- vi) Kratak opis kapitalnih dobrin in storitev ter projekta, za katerega so namenjeni

2. Sodelovanje z drugimi IKA (če je ustrezno):

- i) Ostale vključene IKA
- ii) Če je odgovor da, navedite ime(na) in vlogo vsake posamezne IKA

3. Klasifikacija:

- i) Kategorija projekta
- ii) Razlogi za razvrstitev, vključno z vrsto projekta

4. Pregled okoljskih in družbeno - socialnih informacij:

- i) Študija/ Presoja okoljskih in družbeno – socialnih vplivov (ESIA)
- ii) Če študija/ Presoja okoljskih in družbeno – socialnih vplivov (ESIA) ni izdelana, prosimo navedite vrsto in vir pregledanih okoljskih in družbeno - socialnih podatkov

5. Uporabljeni okoljski in družbeno - socialni standardi:

- i) Skladnost s standardi države gostiteljice
- ii) Mednarodni standardi, s katerimi je bil projekt primerjan:
 - Varnostne politike Svetovne banke (navedite katere),
 - Izvedbeni standardi IFC (navedite kateri),
 - glavne nadnacionalne finančne institucije (naštejte katere)
- iii) Prosimo, navedite razloge za izbiro omenjenih mednarodnih standardov, vključno, če je primerno, za neprojektne finančne transakcije, sprožitvena merila za uporabo Varnostnih politik Svetovne banke ali Izvedbenih standardov IFC
- iv) Dodatni standardi:
 - EHS smernice (navedite katere),
 - V odsotnosti ustreznih EHS smernic druge mednarodno priznane standarde za specifičen sektor ali specifično tematiko, ki se uporabljajo za primerjave, ali druge ustrezne vire smernic, ki se uporabljajo za referenco (navedite kateri)
- v) Drugi mednarodno priznani standardi, kot so standardi Evropske unije, ki morajo biti strožji od zgoraj omenjenih standardov (navedite kateri)
- vi) Če projekt ne izpolnjuje ustreznih vidikov mednarodnih standardov, v primerjavi s katerimi je bil primerjan, prosimo razložite razloge za nedoseganje mednarodnih standardov, zagotovite ustrezno argumentacijo za podporo projektu in poročajte o kakršnihkoli postopkih spremljanja projekta

6. Ovrednotenje preverjenih okoljskih in družbeno - socialnih informacij:

- i) Ključni okoljski in družbeno - socialni dejavniki, ki so bili upoštevani
- ii) Rezultat ovrednotenja
- iii) Če je podpora podana ob vključitvi dodatnih okoljskih in družbeno – socialnih pogojev, opišite pogoje: v tem kontekstu »pogoji« pomenijo posebne pogoje za projekt, ki jih nalaga IKA (ali drugi člani združenja) za gradnjo ali fazo obratovanja projekta, brez upoštevanja kakršnih koli predhodnih pogojev, ter ob upoštevanju skladnosti z zakonodajo države gostiteljice
- iv) Navedite, ali bo IKA opravljala naknadno spremljanje projekta in, če je tako, navedite podrobnosti (zahtevani podatki, pogostost spremljanja itd.).

7. Razkrivanje podatkov (samo za projekte kategorije A):

- i) Predhodno razkrivanje informacij o projektu
- ii) Predhodno razkrivanje informacij o okoljskih in družbeno - socialnih vplivih (če je mogoče, prosimo zagotovite povezavo do razkritih informacij o okoljskih in družbeno - socialnih vplivih)
- iii) Če podatkov ne želite razkriti, pojasnite, čemu.

8. Dodatne informacije:

- i) Identifikacijska oznaka projekta
- ii) Vse pripombe, ki lahko pomagajo graditi/ bogatiti organ dobre prakse pri izvajanju OECD Priporočila.

PRILOGE

Priloga 1: Vprašalniki – pregled obremenitev okolja

VPRAŠALNIK - SPLOŠNI

Številka zadeve/zavarovalne pogodbe:

Naziv projekta:

Vprašalnik je potrebno izpolniti v primeru povezave projekta s sektorji, ki imajo vpliv na okolje in socialne okoliščine udeleženi in okoliških prebivalcev, predvsem pri projektih v naslednjih sektorjih:

- jezovi in hidroelektrarne
- termoelektrarne
- železarstvo in jeklarstvo
- industrija papirja in celuloze.

Splošna navodila:

Vprašalnik vključuje splošna vprašanja, zato je potrebno obravnavati posamezno vprašanje skladno s specifičnostjo sektorja, s katerim je povezana konkretna transakcija. Medtem ko vsebina posameznih vprašanj verjetno ne bo primerna za predstavitev značilnosti konkretne transakcije, lahko pri vprašanjih (za katera oceni, da je primerno) izpolnjenec dopolni odgovor z dodanimi dejstvi in obrazložitvami.

Poleg natančnih in podrobnih odgovorov je priporočljivo, da izpolnjenec vprašalnika predloži tudi že izdelane študije, pridobljeno dokumentacijo, dovoljenja, zemljevide ali katerekoli druge podatke povezane z vsebino vprašalnika, ki bi pripomogli k hitrejši oceni okoljskih vplivov projekta ter omejili nadaljnja poizvedovanja.

V primeru, če bo projekt razvrščen v skupino A, bo potrebno hkrati predložiti še Študijo za oceno vplivov (ESIA) ter navesti vire podatkov posameznih delov študije.

Vsebina odgovorov:

1. potrebno je predložiti kratek in izčrpen opis:

- a) projekta, ki je predmet obravnave za zavarovanje, vključno z opisom uporabljene tehnologije,
- b) celotnega projekta (če je obravnavana investicija le del celotnega projekta).

2. Specificirajte vrsto, količino, vire in poreklo surovin.

3. Ali je bila že izdelana Študija vplivov (ESIA) ali katerakoli druga študija z okoljevarstveno in/ali socialno vsebino?

V primeru že izdelane Študije predstavite datum izdelave, avtorja, v katerem jeziku je Študija izdelana in razpoložljivost Študije. Hkrati vas prosimo, da predložite izvod Študije tudi na SID banko (v slovenskem ali angleškem jeziku).

V primeru, da predložitev Študije ni možna, prosimo za pojasnilo.

4. Potencialne emisije²⁸ projekta:

Specificirajte lokalne okoljevarstvene standarde, zakonodajo ter mednarodne standarde.

Predložite podatke²⁹ potencialnih emisij glede na naslednje standarde za posamezne skupine³⁰:

- a) tekoči iztoki (v kg/t odpadnih voda in kg/t izdelka, če ni opredeljeno drugače) količina odpadnih voda (m³/dan):
 - BOD (Biological Oxygen Demand) – biološko onesnaževanje zraka (kisika),
 - COD (Chemical Oxygen Demand) – kemično onesnaževanje zraka (kisika),
 - TSS (Total Suspended Solid) – količina trdnih odpadkov,
 - pH – kislost,
 - kovine (kadmij, krom, svinec, živo srebro),
 - povečanje temperatur,
 - ostale organske in anorganske komponente (npr. količina dušika, fosforja, soli, vonjav);

²⁸ Potrebno je navesti raven emisij za celotno področje; v primeru, da projekt ogroža samo del (enoto) področja je potrebno predstaviti raven emisij za posamezno enoto.

²⁹ Uporabljajte ustrezne enote.

³⁰ Kot dodatek lahko predložite tudi specifične podatke, značilne za predstavitev okoljskih vplivov posameznega projekta, saj lahko le-ti bolj nazorno prikazujejo stanje vplivov kot podatki, zahtevani na podlagi standardov.

b) zračne emisije (v mg/Nm³ in v kg/t izdelka, če ni opredeljeno drugače):
celotna emisija (npr. Nm³/dan),
žveplov oksid,
dušikov oksid,
posebne emisije,
ostalo;

c) trdni odpadki:
vrsta in količina na dan,
način odvoza;

d) hrup:
navedite pričakovane maksimalne ravni hrupa izven objekta;

5. Naravni viri, ki jih zahteva projekt:

- a) energija
- b) voda
- c) ostalo

6. V kratkem opisu predstavite lokacijo projekta (geografsko, klimatsko).

Vključite potreben obseg zemljišča, obstoječo/načrtovano infrastrukturo ter opis dosedanje uporabe in trenutno uporabnost zemljišča.

Priložite natančen zemljevid lokacije.

Ali se projekt nahaja na področju oz. v neposredni bližini področja, ki je naravno zaščiten, kot so: nacionalni parki, tropski gozdovi, koralni grebeni, rezervati (»World Biosphere Reserves«)³¹.

7. Predstavite družbeno-ekonomske in kulturne vplive projekta z naslednjo vsebino:

a) Ali realizacija projekta zahteva preselitev lokalnega prebivalstva?

V primeru, če vpliva na preselitev, navedite kateri in koliko ljudi bo preseljenih?

b) Ali je z realizacijo projekta prizadeto domorodno prebivalstvo? (glej World Bank Operational Manual OP 4.10).

V primeru, če bo prizadeto, navedite kateri ljudje, v kolikšni meri in na kakšen način so prizadeti?

c) Ali je bila s prizadeto lokalno skupnostjo izvedena javna razprava, posvetovanja, ...?

Prosimo navedite podrobnosti razprav, posvetovanj, ...

d) Ali se na področju, na katerem je lociran projekt ali v nj. neposredni bližini, nahajajo arheološka najdišča ali kulturno zaščitena lastnina (glej World Bank Operational Manual OP 4.11) ter ali so le-ta zaradi realizacije projekta tudi prizadeta?

8. Predstavite vašo vlogo in odgovornost z vidika načrtovanja, izgradnje, usklajevanja realizacije, delovanja projekta?

9. Ali je bila s strani lokalne skupnosti (ali druge interesne skupine) izražena kakršnakoli zaskrbljenost? Prosimo navedite podrobnosti (npr.: kdo je izrazil skrb, v zvezi s čim, datum, ...).

10. Katere so okoljske in/ali družbene koristi pri realizaciji projekta?

Predstavite postavke, ki opravičujejo realizacijo projekta?

11. Ostalo / dodatne informacije

Spodaj podpisani (vlagatelj zahtevka za zavarovanje izvoznega posla) potrjujem, da so podatki in informacije, ki jih navajamo v vprašalniku, resnične in da pri izpolnjevanju nismo izpustili (zanemarili) nobene nam znane informacije potrebne pri oceni vplivov projekta na okolje.

Kraj in datum.....
Družba.....
Pooblaščen oseba
(ime, priimek in podpis)

³¹ Za bolj podrobne informacije o zaščitenih področjih glej spletne strani: »UN List of Protected Areas, World Biosphere Reserves, World Heritage Cultural Sites, Ramsar Convention and IFC Safeguard Policy, Indigenous People.«

Priloga 2: Seznam izključitev

Naslednje neposredne transakcije in projekti niso upravičeni do uradne podpore skozi (po)zavarovanje izvoznih kreditov³² razen v primerih, ko je izkazana njihova nujnost z vidika zagotavljanja zanesljive in varne oskrbe z energijo ali skladnost s cilji Pariškega sporazuma:

- nove elektrarne na premog brez zajema, uporabe in shranjevanja ogljika, kakor tudi obstoječe elektrarne na premog³³ (od konca leta 2021),
- raziskave, pridobivanje, transport, predelava, skladiščenje in distribucija surove nafte ne glede na obliko nahajališča in načina pridobivanja (naftna polja, oljni skrilavci ali naftni pesek)³⁴ (od konca leta 2030),
- raziskave, pridobivanje, transport, obdelava, skladiščenje in distribucija premoga za energetske namene (od konca leta 2023),
- raziskave, pridobivanje, transport, obdelava, skladiščenje in distribucija zemeljskega plina³⁵ (od konca leta 2030),
- uporaba premoga, surove nafte ali naftnih derivatov za proizvodnjo energije (od konca leta 2030),
- ki bi izjemno negativno vplivale na človekove pravice in svoboščine (še posebej v primeru indikacij prisilnega ali otroškega dela).

Poleg navedenih izključitev, ki so povezana s trajnostnimi cilji, so določene transakcije ali projekti lahko predmet izključitev tudi na podlagi Politike sprejemljivosti zavarovanja izvoznih poslov z vidika obvladovanja tveganja SID banke kot pooblaščenice institucije.

³² Izjema so prevzemi gospodarskih družb, ki opravljajo tovrstne transakcije ali izvajajo takšne projekte, če je namen prevzema optimizacija poslovanja, povečanje učinkovitosti in zmanjšanja podnebnih vplivov.

³³ Izjemoma možno, če je namen dobavljene opreme zmanjšanje onesnaženja ali CO₂, pri čemer takšna oprema ne podaljšuje življenjske dobe ali zmogljivosti elektrarne, ali je namenjena naknadni vgradnji za zajem, uporabo ali shranjevanje ogljika.

³⁴ Možne so izjeme za dobavitelje blaga in storitev za obstoječo infrastrukturo, če to zanjo pomeni izboljšanje delovanja z vidika okolja, varnosti in zdravja ter ne podaljšuje njene življenjske dobe. Možna je tudi izjema v primeru podaljšanja življenjske dobe ali zmogljivosti, vendar le v primeru, da posodobitev infrastrukture omogoča transport in distribucijo obnovljivih virov energije ali pa je ta namenjena spremembi namembnosti infrastrukture.

³⁵ Možne so izjeme za dobavitelje blaga in storitev za obstoječo infrastrukturo, če to zanjo pomeni izboljšanje delovanja z vidika okolja, varnosti in zdravja ter ne podaljšuje njene življenjske dobe. Možna je tudi izjema v primeru podaljšanja življenjske dobe ali zmogljivosti, vendar le v primeru, da posodobitev infrastrukture omogoča transport in distribucijo obnovljivih virov energije ali pa je ta namenjena spremembi namembnosti infrastrukture.